

TEDENSKESLIKE

PRILOGA DOMOVINI

Leto III.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1927

Stev. 35

Bela Krajina

Slovenija učinkuje na vsakega posetnika, pa naj si bo na našega državljana li na tujca, že radi tega tako prijetno, ker je v njej toliko slikovitih sprememb, kakor nikjer na svetu, na sorazmerno majhnem prostoru.

Svetovno znane so njene krasote v nebo kipečih planin, pokritih z večnim snegom. Takoj preko njih pa je že zopet ravnina in hribovje, ki sega tja doli do sinjega morja. Ta zadnji del mehkega juga, kjer je izrecno naseljen samo naš narod in nam je bil goljufivim potom odtrgan, je sicer danes pod drugo, nam neprijazno oblastjo, ali tudi tega mora sleherni Slovenec prištevati k svoji domovini.

Upajmo, da ne bo dolgo, ko ukrene Višja pravica sama vse potrebno in nam pripomore k zopetni združitvi. —

Tako na eni strani. Prav tako pa je tudi sprememba proti jugovzhodu ljubke Dolenjske, kjer je dežela posebne vrste, posebnih ljubkošti. Iz hladne Gorenjske, obrobijene od skalnih vrhov, te pripelje železnica naenkrat na široko ljubljansko ravnino in od tukaj lahko kreneš proti gozdnati, na podzemskih čarih bogati Notranjski ali skozi ozko romantično savsko sotesko proti zeleni Štajerski ali pa v posebne vrste pokrajino Dolenjske. — Posetniku, ki prihaja iz Gorenjske, je nekaj časa vožnja dolgočasna, ne more se posebno sprijazniti z nizkimi dolenjskimi holmi in malimi jednoličnimi ravninicami. Doli do Novega mesta se skoraj dolgočasi na neprestano se ponavljajočih slikah. Ali dolenjska metropola, glavno mesto Dolenjske, Novo mesto, te kar naenkrat iznenadi in prebudi iz dolgočasnega sanjarenja.

Radovedno ogleduješ vse in počutiš se precej domačega tudi v teh krajih. Kar ti zapre razgled temina predora. Ko se voziš skozi predor, niti ne misliš na to, da se voziš skozi visoke, na najlepših pripovedkah bogate Gorjance, polne romantičnih dogodljajev. In baš ti Gorjanci delajo mejo med dvema, tako zelo različnima svetovoma. V trenutku, ko prisopiha vlak skozi dolgi predor, se ti nudi tako lepa razgledna točka, kakor le malo kje na naši zemeljski obli. Oči se ti razširijo in nehote, ako ne glasno, gotovo pa v duši vzklikneš: »O preluba domovina, kako si krasna! Prav tako prijazno je tukaj, kakor pri nas doma, tam gori pod planinami.«

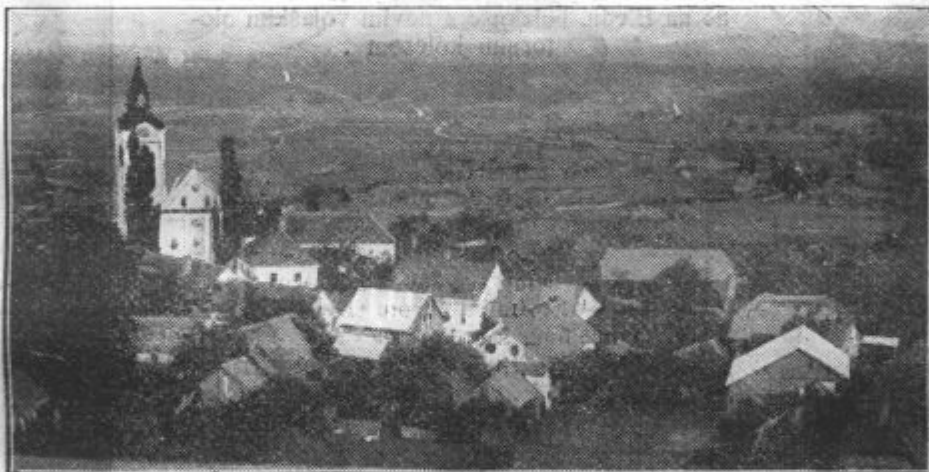
Vlak te pelje po pobočju predpogorja Gorjancev, odkoder se ti odpira prekrasen razgled po zelo široki ravnini, posuti z belimi vasicami, pogrnjenimi z obsežnimi polji in pokriti z malimi lozami; le tam daleč je ravnina, obkrožena od zelenega gričevja, kjer je prav

tako, kakor na pobočju, kjer se voziš, vse prepreženo s širokolisto vinsko trto.

»Torej to je tista lepa vinorodna pokrajina Belo Krajina! Nehote se ti zazdi, da piješ najslajšo zlato kapljico, ki je vredna svoje ljubke domovine. Takoj na to je vlak obstal na prvi belokranjski postaji v Semiču.

Nadalje te popelje vlak proti Črnomlju, v Gradac in Metliko. Vse to so večji stari kraji, ki imajo slavno preteklost in so imeli vedno dosti prometa, kljub temu, da jih dolgo ni zvezala železna veriga — železnica, z ostalim svetom. V davnih časih so kaj radi

prihajali v te kraje Turki in izropali kar so mogli. Pred Turki pa so pribežali ljudje iz raznih krajev in se naselili na hribovitih gozdnatih Gorjancih, kjer so se borili precej uspešno proti svojem krvnemu sovražniku. Nekaj teh beguncev je ostalo v hribih, mnogo pa se jih je preselilo v kesnejši, mirni dobi, zopet v ravnino in baš radi tega imamo v Beli Krajini precej različnih izgovorjav in tudi različnih veroizpovedi. Tako najdemo Žumberčane, ki so unijetske vere; razlikujejo se od rimskokatolikov po svojih pravoslavniških cerkvenih obredih, priznajo pa rimskega papeža kot svojega cerkvenega poglavarja in pa pravoslavne Bojanke, ki so obdržali vse svoje običaje, skozi več kot 500 let! Vsi belokranjski naseljenci pa so seveda prav tako dobri in gostoljubni, kakor je lepa njihova domovina. Prekrasne njihove narodne noše, ki so zelo slične onim, njihovih hrvaških sosedov, od katerih jih loči mirno tekoča, na ribah bogata

Semič

Metlika

Kolpa. Jezikovno se od vasi do vasi, čim bolj se približujejo hrvaški meji, približujejo tudi njihovu jeziku. Belokranjci se bavijo večinoma s poljedelstvom in pa vinorejstvom. Pa tudi živinoreja jim uspeva precej dobro. Gorjanci jim nudijo mnogo lesa, zemlja pa skriva razne drage zaklade, posebno dober premog.

Kljub temu pa Belokranjci niso posebno bogati in to najbrže radi svoje dobrosrčnosti in sanjivosti. Bati se je, da bo tudi vse bogate zaklade lepe pokrajine pobral tujec brez haska za dobrovoljne domačine.

Dobrosrčnost in sanjivost pa ni le lastnost Belokranjcev, taki smo prav vsi Slovani, posebno pa še Jugoslovani. To našo, sicer lepo lastnost, pa je tujec že od nekdaj zlorabljal in nas izžemal zlasti gospodarsko s tem, da je svojemu kapitalu v korist izrabljal naše, tako bogate naravne zaklade.

Na levi: Kraljica Marija s svojo sestro, bivšo grško kraljico Olgo na svoji desni strani. Naš posnetek je prva slika obeh kraljic v žalnih oblekah za svojim očetom Ferdinandom, kraljem Rumunije. — Na desni: Kralj Aleksander ogleduje na Ljubelju v družbi z bivšim grškim kraljem Jurijem, ki je bil tri tedne na Bledu, poizkuse z novim vojaškim motornim kolesom.

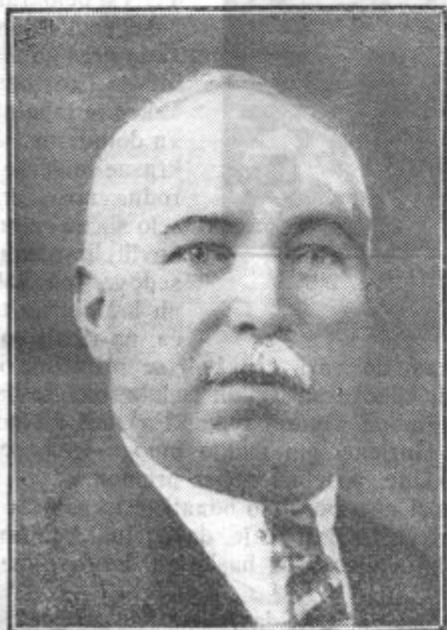
Naša skrinjica je

3.

Adolf Ribnikar je bil soglasno izvoljen za poslevodečega podpredsednika SDS za ljubljansko oblast

Dr. Gregor Žerjav, minister n. r. v Ljubljani, nosilec naše liste za volilno okrožje Ljubljana—Novo mesto

Jože Oberstar, posestnik in trgovec v Sodražici, namestnik kandidata za srez Kočevje in Krško

Karel Kovač, trgovec, posestnik in gostilničar, Stari trg pri Rakeku, namestnik kandidata za srez Litija in Logatec

Franjo Rupnik, vpokojeni železničar, Ljubljana, nam. kandidata za srez Radovljica

Josip Omladič, kmet in župan v Braslovčah, namestnik kandidata za volilna okraja **Celje** in **Brežice**

Andrej Roškar, kmet na Cvenu kandidat za volilni okraj **Ljutomer**

Franc Kolenec, kmet v Juvanju pri Ljubnem, namestnik kandidata za volilna okraja **Slovenjgradec** in **Gornji grad**

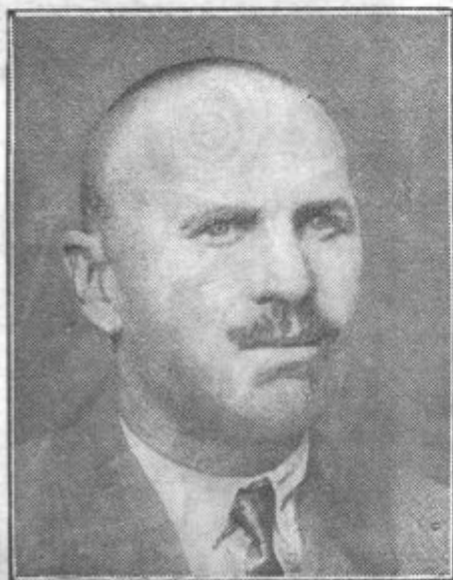
Jakob Zemljič, kmet in župan v Radencih, namestnik kandidata za volilni okraj **Ljutomer**

Dr. Fran Roš, odvetnik in župan v Laškem, namestnik kandidata za volilni okraj **Laško**

Janez Preininger, šolski upravitelj v Dobrovniku, namestnik kandidata za volilna okraja **Dolnja Lendava** in **Murska Sobota**

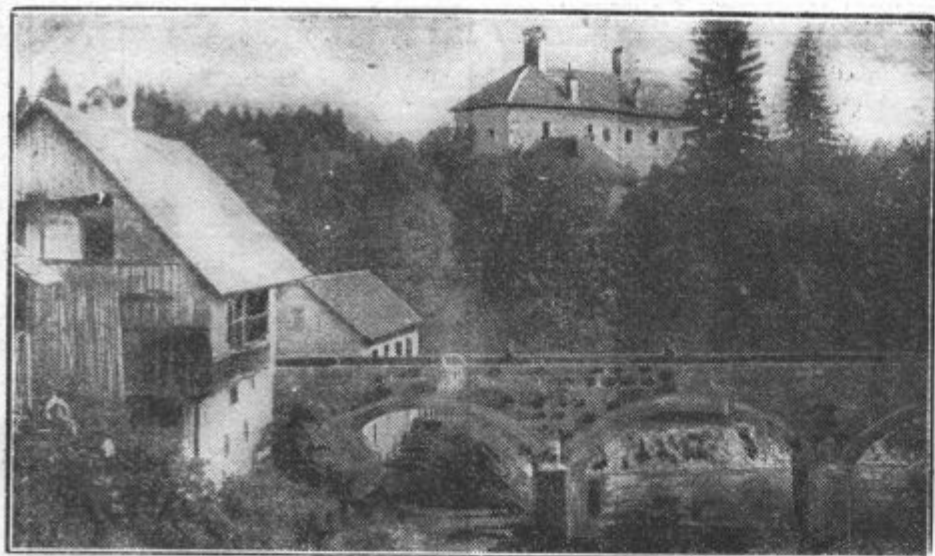
Franc Petelinšek, posestnik in kolar v Oplotnici, namestnik kandidata za volilna okraja **Konjice** in **Šmarje**

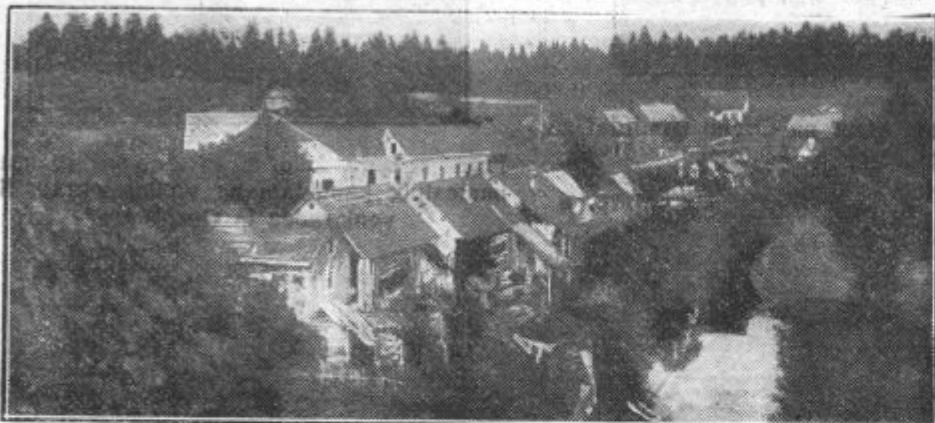
Josip Lah, posestnik in trgovec v Osluševcih, namestnik kandidata za volilni okraj **Ormož**

Josip Leskovšek, rudar v Mežici, namestnik kandidata za volilni okraj **Prevalje**

Levo:
Grad Gradac v Beli
Krajini

Desno:
Bojančica

Levo:
Vas Gradac

Levo:
Josip Ribič iz Kočev-
ske Reke, ki je z vlo-
mi strahoval Dolensko,
je bil minuli teden are-
tiran

Desno:
Proščenje na Preloki v
Beli Krajini

Stari trg pri Črnomlju

Desno:

Maska, ki si jo nade-
nejo fantje na Gazel-
skem polotoku Vzhod-
ne Afrike, kadar jih
starešine plemena na
svečan način sprejme-
jo za sebi enakovred-
ne člane plemena

